

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

Tuyển tập văn mẫu hay phân tích, cảm nhận về vẻ đẹp của nhân vật Thúy Kiều qua đoạn trích Chị em Thúy Kiều (Truyện Kiều - Nguyễn Du).

Đề bài: Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích *Chị em Thúy Kiều* (Trích *Truyện Kiều* - Nguyễn Du).

Vẻ đẹp của Thúy Kiều thể hiện qua đoạn trích *Chị em Thúy Kiều*

(Bài văn đạt điểm cao của học sinh lớp 9)

Nguyễn Du là nhà thơ thiên tài của dân tộc ta. *Truyện Kiều* là kiệt tác của nền thi ca cổ dân tộc sáng ngời tinh thần nhân đạo, về phương diện nghệ thuật, áng thơ này là mẫu mực tuyệt vời về ngôn ngữ, về tả cảnh, tả người, tả tình, tự sự ... đem lại cho nhân dân ta nhiều thú vị văn chương. Đoạn thơ giới thiệu chị em Thúy Kiều là một trong những đoạn thơ hay nhất, đẹp nhất trong *Truyện Kiều*. Thúy Kiều là nhân vật trung tâm của truyện thơ, một thiếu nữ tài, sắc vẹn toàn đã được thi hào khắc họa một cách thần tình, mỹ lệ.

Hai chị em Kiều mang vẻ đẹp thanh tao, trinh trắng như "mai", như "tuyết", mỗi người một vẻ đẹp riêng, toàn thiện, toàn mỹ:

Mai cốt cách, tuyết tinh thần,

Mỗi người một vẻ, mười phân vẹn mười.

Sắc đẹp của Thúy Vân là sắc đẹp của một thiếu nữ "đoan trang", "trang trọng khác vời" - rất quý phái: khuôn mặt "đầy đặn" tươi sáng như vàng trắng, mắt phượng mày ngài, miệng cười tươi như hoa, giọng nói trong như ngọc.. Còn gì đẹp hơn về mái tóc, màu da của nàng? - "Mây thua nước tóc, tuyết nhường màu da". Nhà thơ đã sử dụng bút pháp ước lệ tượng trưng để miêu tả sắc đẹp Thúy Vân, tạo nên những hình ảnh ẩn dụ đầy gợi cảm. Tả Thúy Vân trước, tả Thúy Kiều sau là một dụng ý nghệ thuật của Nguyễn Du để khẳng định Kiều là một giai nhân tuyệt thế:

Kiều càng sắc sảo mặn mà,

So bề tài sắc lại là phần hơn.

Dung nhan Thúy Kiều đẹp lắm "nghiêng nước nghiêng thành". Mắt đẹp trong như sắc nước mùa thu, lông mày thanh tú xinh xắn như dáng núi mùa xuân; một vẻ đẹp đậm thắm, xanh tươi mơn mớn khiến cho "Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh". Ngòi bút tả người của thi hào biến hóa, đa dạng: kết hợp thần tình các biện pháp nghệ thuật ẩn dụ,

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

nhân hóa, thậm xưng với sự vận dụng tinh tế thi liệu cổ (nghiêng nước nghiêng thành) tạo nên những vần thơ đẹp gợi cảm. Hình bóng giai nhân được phác họa đôi ba nét chấm phá ước lệ nhưng hết sức thần tình, để lại cho người đọc bao cảm xúc, trân trọng:

Làn thu thủy, nét xuân sơn.

Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh.

Một hai nghiêng nước nghiêng thành.

Hóa công như đã ưu đãi dành cho Kiều tất cả "Sắc đành đòi một, tài đành họa hai". Thông minh bẩm sinh "tính trời", tài hoa lỗi lạc xuất chúng: thơ tài, họa giỏi, đàn hay; môn nghệ thuật nào nàng cũng tuyệt giỏi, cũng thành "nghề", "ăn đứt" thiên hạ:

Thông minh vốn sẵn tính trời,

Pha nghề thi họa, đủ mùi ca ngâm.

Cung thương lầu bạc ngũ âm,

Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một trương.

Nguyễn Du đã không tiếc lời ca ngợi Thúy Kiều bằng một số từ ngữ biểu thị giá trị tuyệt đối: vốn sẵn tính trời, pha nghề, đủ mùi... lầu bạc... nghề riêng ăn đứt...

Khi tả tài sắc Thúy Kiều, thi hào không chỉ nói lên cái tuyệt vời của hiện tại mà còn hàm ý dự báo về tương lai của nàng, sắc đẹp kiêu diễm "hoa ghen... liễu hờn..." với bản đàn "Bạc mệnh" mà nàng sáng tác ra "lại càng nỡ nhàn" như gợi ra trong tâm hồn chúng ta một ám ảnh "định mệnh" mà nhà thơ đã khẳng định: "Trời xanh quen thói má hồng đánh ghen",... "Chữ tài liền với chữ tai một vần",... Gần hai thế kỷ nay, bức chân dung giai nhân này qua đoạn thơ **Chị em Thúy Kiều** đã để lại trong trái tim hàng triệu con người Việt Nam một sự cảm mến nồng hậu, một sự phấp phỏng lo âu đối với người con gái đầu lòng của Vương ông. Đó là tài năng đích thực của Nguyễn Du về nghệ thuật tả người.

Đức hạnh là cái gốc của con người. Thúy Kiều không chỉ có tài sắc mà còn có đức hạnh. Nàng được hưởng một nền giáo dục theo khuôn khổ của lễ giáo, của gia phong. Tuy sống trong cảnh "phong lưu rất mực hồng quần", đã tới "tuần cập kê" nhưng nàng là một thiếu nữ có gia giáo, đức hạnh:

Êm đềm trướng rủ màn che,

Tường đông ong bướm đi về mặc ai.

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

Tóm lại, Thúy Kiều là một nhân vật tuyệt đẹp trong *Đoạn trường tân thanh*. Thi hào Nguyễn Du với cảm hứng nhân đạo và tài nghệ thơ ca trác việt miêu tả Thúy Kiều bằng những vần thơ lục bát đẹp nhất. Ông đã dành cho nhân vật bao tình cảm yêu mến, trân trọng sâu sắc. Sự kết hợp tài tình bút pháp ước lệ tượng trưng, sử dụng sáng tạo các biện pháp tu từ, nhất là ẩn dụ so sánh, một ngôn ngữ thơ tinh luyện, hàm súc, hình tượng và gợi cảm để vẽ nên bức chân dung mỹ nhân bằng thơ sáng giá nhất trong nền văn học cổ nước nhà. Thúy Kiều mang một "lí lịch" ngoại tộc nhưng dưới ngòi bút thiên tài của thi hào Nguyễn Du, nàng xuất hiện với bao phẩm chất tốt đẹp, đậm đà bản sắc dân tộc. Vẻ đẹp nhân văn toát lên từ hình ảnh Thúy Kiều là vẻ đẹp văn chương của đoạn thơ này.

Những bài văn hay tuyển chọn phân tích vẻ đẹp của Kiều

Bài văn hay số 1:

Về nghệ thuật miêu tả của Nguyễn Du, Lã Nhâm Thìn nhận xét: “Tả người đẹp mà độc giả cảm thấy đẹp thật, đẹp tuyệt. Đó là thành công mỹ mãn”. Điều đó quả vô cùng chính xác. Không chỉ đối với miêu tả thiên nhiên, mà nghệ thuật tả người của Nguyễn Du cũng vô cùng tài hoa, độc đáo. Dưới đôi bàn tay tài hoa, tấm lòng trân trọng, nâng niu người phụ nữ Nguyễn Du đã phác họa lên chân dung tuyệt đẹp, vượt ra ngoài mọi chuẩn mực của nàng Thúy Kiều.

Trong văn học trung đại, miêu tả chân dung con người thường ít xuất hiện. Ví như Vũ Nương, chỉ được Nguyễn Dữ phác họa bằng một câu văn ngắn ngủi: “Tính đã thùy mị nét na, lại thêm tư dung tốt đẹp”. Còn riêng đối với Nguyễn Du ông miêu tả chi tiết, kỹ lưỡng.

Thúy Kiều là chị cả, con gái của Vương viên ngoại. Kiều và Vân mang vẻ đẹp toàn vẹn, tuyệt mỹ, những mỗi nàng lại mang những nét đẹp riêng, không thể hòa lẫn. Để làm nổi bật vẻ đẹp của Thúy Kiều, Nguyễn Du đã vận dụng thủ pháp đòn bẩy, miêu tả Thúy Vân trước. Và thủ pháp này đã tỏ ra vô cùng đặc dụng, sau bốn câu thơ miêu tả chân dung Vân ông tập trung miêu tả vẻ đẹp của Kiều:

Kiều càng sắc sảo mặn mà,

So bề tài sắc lại là phần hơn.

Trong tác phẩm Kim Vân Kiều truyện của Thanh Tâm Tài Nhân, Thúy Kiều được miêu tả qua nhận xét của Kim Trọng: “Thúy Kiều mày nhỏ mà dài, mắt trong mà sáng, mào như trăng thu, sắc tựa hoa đào”, chỉ miêu tả được vẻ bề ngoài, mà không tả được thần thái, phẩm chất bên trong của nhân vật. Còn trong câu thơ của Nguyễn Du miêu tả được cả thần thái nhân vật, Thúy Kiều mang vẻ mặn mà sắc sảo ở cả tài và sắc. Cái “mặn mà” ở Thúy Kiều khiến người ta nhìn thấy là say đắm, giống như uống một thứ rượu lâu

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

năm, dù nhẹ, nhưng ấn tượng lại sâu sắc, dài lâu. Đặc biệt từ “càng” kết hợp với nghệ thuật so sánh nhân mạnh, khẳng định vẻ đẹp nổi trội của Thúy Kiều. Dù chỉ dùng hai câu giới thiệu nhưng cũng đã cho ta hình dung ban đầu về một tuyệt sắc giai nhân, mang vẻ đẹp hiếm có xưa nay.

Nguyễn Du không đi miêu tả chi tiết như khi tái hiện chân dung Thúy Vân, bức tranh vẽ chân dung Thúy Kiều chủ yếu thông qua bút pháp gợi tả cùng hình ảnh ẩn dụ qua đôi mắt:

Làn thu thu thủy, nét xuân sơn

Đôi mắt của Kiều trong vắt, sáng long lanh như làn nước mùa thu, thể hiện một con người thông minh nhanh nhạy. Đôi mắt ấy sâu thẳm, đầy sống động, linh hoạt, cho thấy một tâm hồn đa sầu, đa cảm. Đôi mắt ấy như biết nói, biết thì thầm, đó là chiều sâu nội tâm của nàng. Hình ảnh ước lệ, ẩn dụ “nét xuân sơn” gợi lên dáng vẻ đôi lông mày thanh mảnh, sắc nét như dáng núi mùa xuân. Đôi lông mày ấy càng tôn lên vẻ đẹp đôi mắt Thúy Kiều, khiến cho cả gương mặt bừng sáng, trẻ trung, tươi tắn. Vẻ đẹp của Kiều là vẻ đẹp vượt ngưỡng, vượt qua khỏi chuẩn mực thiên nhiên mà văn học Trung đại vốn lấy để làm quy chuẩn. Bởi vậy mà:

Hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh.

Nghệ thuật nhân hóa qua hai từ “hờn, ghen” đã cho người đọc thấy thiên nhiên sinh sự đố kị, ghen ghét trước vẻ đẹp của Thúy Kiều. Đây là điềm báo chẳng lành cho số phận nàng sau này. Đặc biệt trong hai câu kết khi nói về nhan sắc Thúy Kiều, Nguyễn Du đã dành những lời ca ngợi về vẻ đẹp hoàn thiện, hoàn mỹ: Một hai nghiêng nước nghiêng thành/ Sắc đành đòi một tài đành họa hai. Thành ngữ “nghiêng nước nghiêng thành” đã nhấn mạnh vẻ đẹp toàn mỹ của nàng, vẻ đẹp ấy không có bút nào có thể lột tả hết, một vẻ đẹp mặn mà, nồng nàn, làm say đắm lòng người. Nhưng sau câu thơ đó là lời dự báo đầy lo sợ về những bất trắc, sóng gió mà đang đợi chờ Kiều ở phía trước.

Để làm nổi bật chân dung Thúy Kiều, Nguyễn Du đã vận dụng tài tình bút pháp ước lệ tượng trưng làm nổi bật vẻ đẹp toàn mỹ, vượt qua khỏi quy chuẩn thiên nhiên. Đồng thời là biện pháp đòn bẩy, miêu tả Vân trước sau đó miêu tả Kiều cũng góp phần không nhỏ làm nổi bật nhan sắc Thúy Kiều.

Với những hình ảnh ẩn dụ, tượng trưng tinh tế chính xác Nguyễn Du không chỉ dựng lên bức tranh chân dung của nàng Kiều mà còn là bức tranh tinh thần của nàng. Một người con gái nhan sắc tuyệt đẹp, tâm hồn sâu sắc, nhạy cảm. Bức tranh ấy còn mang tính chất dự báo về cuộc đời nàng, vẻ đẹp vượt chuẩn mực tự nhiên, khiến hoa ghen, liễu hờn dự báo tương lai sóng gió, vất vả của Kiều sau này.

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

Bài văn hay số 2:

Đoạn trích “Chị em Thúy Kiều” được trích trong Truyện Kiều của đại thi hào Nguyễn Du. Đây là một đoạn trích mà tác giả đã đặc tả chân dung của hai chị em Thúy Kiều, nổi bật nhất chính là chân dung nàng Kiều. Vẻ đẹp của nàng là một vẻ đẹp hoàn hảo, tuyệt mỹ, trọn vẹn cả sắc – tài – tình. Nhưng xét cho cùng tài hoa của Kiều cũng không sao vượt qua khỏi khuôn khổ của quan niệm phong kiến thời xưa “Hồng nhan bạc mệnh”.

Sau những câu thơ giới thiệu chung về hai chị em cùng bức chân dung vẻ đẹp riêng của Thúy Vân, Nguyễn Du đã lấy vẻ đẹp của Thúy Vân để làm nền, tô đậm cho vẻ đẹp của Thúy Kiều:

“Kiều càng sắc sảo mặn mà...

Sắc đành đòi một, tài đành họa hai”

Tương tự như cách miêu tả chân dung nàng Vân, tác giả vẫn dùng bút pháp so sánh, ẩn dụ và ước lệ. Sử dụng cách gọi tả và đưa ra những chuẩn mực của thiên nhiên để làm đối tượng so sánh với vẻ đẹp của Kiều. Có vẻ như đối với Kiều, tác giả đã tập trung vào gọi tả vẻ đẹp của đôi mắt, bởi đôi mắt là cửa sổ tâm hồn, là biểu hiện của sự tinh anh, trí tuệ. Cả cái sắc xảo của trí tuệ và mặn mà của tâm hồn đều liên quan tới đôi mắt. Hình ảnh ước lệ “làn thu thủy” đã gọi lên một cách đầy sống động về một đôi mắt long lanh, trong sáng là linh hoạt. Còn “nét xuân sơn” lại miêu tả đôi lông mày thanh tú trên gương mặt trẻ trung. Quả là vẻ đẹp của Kiều phi thường và lộng lẫy, đến mức làm cho thiên nhiên tạo hóa phải đố kỵ, ghen ghét. Điều đó chứng tỏ nhan sắc của Kiều đã vượt ra ngoài khuôn khổ của quy luật tự nhiên, ngoài trí tưởng tượng. Vẻ đẹp ấy có sức lôi cuốn mạnh mẽ làm cho “ngiên nước nghiêng thành”, chẳng có bậc thang nào có thể đánh giá. “Sắc đành đòi một, tài đành họa hai” đã khẳng định tuyệt đối sắc đẹp của Kiều là độc nhất vô nhị. Nhưng không chỉ có nhan sắc, Thúy Kiều còn là một cô gái thông minh trí tuệ, rất mực tài hoa:

“Thông minh vốn sẵn tính trời...

Một thiên Bạc mệnh lại càng não nhân”

Tác giả đưa tài năng và trí tuệ của Kiều lên tới tuyệt đỉnh, do trời ban phú, cái gì cũng tài giỏi hơn người. Các từ ngữ tuyệt đối được sử dụng như: vốn sẵn, pha nghề, đủ mùi, lầu, ăn đứt,... Theo quan niệm thẩm mỹ phong kiến nàng đầy đủ các tài cầm – kì – thi – họa. Tác giả cực tả cái tài của nàng cũng là để ca ngợi cái tâm đặc biệt của nàng, cung đàn “Bạc mệnh” mà Kiều sáng tác chính là tiếng lòng của một trái tim đa sầu đa cảm.

Như vậy, qua đoạn trích “*Chị em Thúy Kiều*” ta đã được thấy bức chân dung có một không hai về nàng Kiều của Nguyễn Du. Vẻ đẹp cả tài và sắc của Kiều đã đạt tới độ tuyệt

Phân tích vẻ đẹp của Thúy Kiều trong đoạn trích Chị em Thúy Kiều

mĩ nhưng chính tài sắc ấy đã dự cảm về một tương lai đầy sóng gió và đau khổ của cuộc đời Kiều. Tuy miêu tả chân dung, nhan sắc và tài hoa nhưng lại hé mở về tâm hồn và dự cảm số phận là tài năng hiếm có của Nguyễn Du.